

РЕШЕНИЕ

№ 873

гр. София, 09.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 11.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Александрина Костадинова, като разгледа дело номер **11386** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 85, ал.1 и ал. 4 вр. с чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), вр. с чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на И. С. А. М., ЛНЧ [ЕГН], без гражданство, търсещ закрила, против Решение № 10772/14.10.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 и т.4 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и че е издаден в противоречие с приложимия материален закон. Конкретно жалбоподателят сочи, че административният акт е постановен в нарушение на чл. 8 и чл.9 от ЗУБ. Излага подробни съображения, че административният орган неправилно е приел, че Т. е трета сигурна страна по смисъла на закона. Моли съда да отмени решение № 10772/14.10.2024г на председателя на ДАБ – МС.

Ответната страна оспорва жалбата като неоснователна, счита решението за правилно и законосъобразно. Представя административната преписка по издаване на оспорения отказ, актуални справки относно положението в П. и относно положението на бежанците в Т.. Моли обжалването да бъде отхвърлено.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за

неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град, като взе предвид, че жалбата е подадена в срока по чл.87 ЗУБ, от адресат на оспорения отказ, срещу подлежащ на оспорване административен акт, намира същата за допустима.

Съдът, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства и на основание чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146 АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания административен акт, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по молба на жалбоподателя с вх. № В-13-695/ 09.07.2024 г. до председателя на ДАБ-МС. Личните данни на кандидата са установени въз основа на декларация по чл. 30, ал.1, т.3 от ЗУБ, тъй като не е представил документи за самоличност.

С И. С. А. М. е проведено интервю на 16.07.2024г., в което заявява, че личната му карта е останала в П.. Заявява, че е напуснал П. легално с виза през м. август 2023г. за Е.. Останал в [населено място] десет месеца, след което искал да се върне в Газа, но заради войната не го направил, а заминал легално с виза за Т.. В началото на м. февруари 2024г. пристигнал със самолет в [населено място], където до м. юни работел в завод за боклук и нямал проблеми. Заявява, че е подал молба за закрила пред турските власти, но не му предоставили такава, не получил разрешение да остане и като турист с виза. В България преминал нелегално на 18-20 юни 2024г., като с помощта на трафикант минал през граничното заграждение, след което полицията го задържала в [населено място]. Заявява, че целта му е България. Роден е и е живял в [населено място], област Газа, П.. Разведен е има седем деца, които живеят в П. с майка му. Учил е до дванадесети клас и е работил като градинар и цветар. Като причина да напусне страната си на произход посочва, че там има война и липсата на работа и условия за живот. Къщата му е разрушена, децата му няма къде да живеят, няма средства за живот, роднините му живеят в палатка, няма инфраструктура, бизнесът му фалирал, нямало сигурност, П. била разрушена.

Заявява, че не е бил арестуван и осъждан, не е имал проблеми, затова, че е арабин и мюсюлманин, не е участвал във въоръжени групировки, политически партии и партийно мероприятия и конфликти, не е заплашван и не му е оказвано насилие.

С писмо рег. № М-14882/26.09.2024г. директорът на специализирана дирекция „М“ – ДАНС заявява, че не възразява да бъде предоставена закрила в Р България на лицето, регистрирано в РПЦ – С., ПМЗ - В. към ДАБ-МС като И. С. А. М., [дата на раждане] в П., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

Със становище рег. № УП 6663 от 08.10.2024 г. е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на И. С. А. М..

С оспореното в настоящото производство Решение № 10772/14.10.2024г. председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2 и 4, вр. с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на И. С. А. М. . Приел е, че за кандидатът не е представил основателни причини защо лично се опасява от преследване, че не се установява и срещу него да са налице посегателства, чиято системност и мащаб достигат до граница на преследване. Въз основа на събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от кандидата бежанска история, административният орган е заключил, че не може да се приеме, че чужденецът е напуснал страната си на произход поради

реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че е заплашен от изтезание или унижително отнасяне или наказание, поради което е приел, че не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. По отношение на основанието по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за обстановката в П., изложена в справка с вх. № ЦУ-1609/09.07.2024г. относно актуалната политическа и икономическа обстановка в Палестинката автономна територия и състоянието на сигурност, изготвена от дирекция “Международна дейност” при ДАБ-МС и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007г., както и тълкуването на понятието “посегателство” в чл.15, б. “в” от Директива 2004/83/ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, административният орган е приел, че обстановката по сигурността на територията на П. е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен въоръжен конфликт.

Като е разгледал конкретната бежанска история в светлината на чл. 75, ал.2 от ЗУБ и като е преценил всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, административният орган е приел, че целта на влизане на чужденеца на територията на Република България е не да търси закрила, а да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета страна в З. Европа, тъй като е подал молба за закрила повече от половин месец след незаконно преминаване на границата, след като е бил задържан в [населено място], Органът е направил извод, че Република Т. се явява за търсещия закрила „трета сигурна държава” по смисъла на §1, т.9 от ДР на ЗУБ и за него не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл.9, ал.1-3 ЗУБ при завръщането му в Т., поради което е приел и искането за предоставяне на хуманитарен статут за неоснователно.

Като част от административната преписка са представени справки, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС, вх. № МД-1609/09.07.2024г относно държавата П. и справка с вх. № ЦУ- 2017/27.09.2024г. относно Република Т., разглеждаща как турското законодателство регламентира и защитава правата на бежанците в Т. и отговаря ли Република Т. на определението “трета сигурна държава” В хода на съдебното обжалване е представена и актуална справка относно П. с вх. № МД-02-113/10.12.2024г. Като част от административната преписка е представена с превод на български език и личната карта на жалбоподателя, издадена от Палестинските власти в Газа.

В съдебно заседание жалбоподателят заявява, че в приложения протокол от проведеното интервю погрешно е посочено, че е пребивавал в Т. пет месеца и заявява, че е бил там по-малко от два месеца – април и май 2024г, но отказали да му издадат кимлик (разрешение за работа).

От така приетото за установено, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган–председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Заповедта е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които

предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В проведените интервюта той изрично заявява, че не е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал П. заради войната и липсата на работа и условия за живот, бизнесът му фалирал, а роднините му живеят в палатка. Заявява, че в Т. не е имал проблеми, работел е в завод за боклук, там, никой не го е гонел или преследвал. От събраните доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Член 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

Със свое Решение от 17.02.2009 г. по дело № С- 465/07/М. Е. and N. Е. vs Straatssecretaris van J./, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011) се постановява, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2. съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата- членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Между страните няма спор, а и от от представените справки от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС с № ЦУ-1609/09.07.2024г. и с вх. № МД-02-113/10.12.2024г. относно П. се установява, че в страната на произход П. съществува риск за сигурността поради сухопътна офанзива в северната част на Ивицата Газа, която се превръща в битка между бойци на “Х.” и израелската армия и нанасяните въздушни удари. Според изявления на ООН хуманитарната ситуация в окупираните палестински територии е катастрофална в Ивицата Газа. Според информация, публикувана от управляваното от “Х.” министерство на здравеопазването на 22.11.2024г. най-малко 44056 палестинци са убити и 104268 ранени в Ивицата Газа от началото на израелската офанзива ма 07.10.2023г. Междувременно бойните действия продължават, като почти никакви доставки на помощ не са достигнали северната част на Ивицата Газа от началото на подновената наземна офанзива на 06.10.2024г с особено сериозни последици за населението.

На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представляват официални писмени документи и обвързват съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с тях, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Следователно е установено, че в П. е налице "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който е до степен на безогледност и/или повсеместност, т. е. обхваща цялата територия на тази страна, както и животът, и здравето на всеки цивилен намиращ се на тази територия сам по себе е изложен на реален риск от посегателство.

Въпреки това обаче, както правилно е отбелязал ответникът в обжалваното решение, конкретната бежанска история на жалбоподателя разгледана в светлината на чл. 75, ал.2 от ЗУБ, съгласно който при произнасяне по молбата за международна закрила се

преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие.

В случая следва да се има предвид, че жалбоподателят е живял и работел в Т. макар и два месеца необезпокоявано. В Т. никой не го е гонил или преследвал. От представените справки за защитата правата на бежанците в Т. и положението на сирийските бежанци и лицата без гражданство, включително членове на значителното палестинско население без гражданство турската държава прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващите се от него право на законен престой, както и известно ниво на достъп до основани права и услуги. В турския Закон за чужденците и международната закрила има специално средство за правна защита конкретно срещу решения за депортация.

Като е съобразил информацията, налична в приложените по делото справки, изготвени от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, председателят на ДАБ е стигнал до правилният извод, че Т. представлява „трета сигурна държава“. Съгласно легалната дефиниция, дадена в §1, т.9 от ДР на ЗУБ, „трета сигурна държава“ е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец и са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава. Жалбоподателят е пребивавал необезпокоявано два месеца на територията на Т., работел е. Лично посочва в проведеното интервю, че в Т. не е бил преследван и не сочи данни да са налице опасения за живота или свободата му поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. От представените справки за Т. се установява, че Законът за чужденците и международната закрила и Регламентът за временна закрила предоставят силна правна рамка за легален престой и достъп до права и услуги за лица, нуждаещи се от международна закрила, включително достъп до образование, здравни грижи и социални услуги, след регистрация пред съответните органи. Властите в страната работят в сътрудничество с ВКБООН.

Т. се явява трета сигурна страна за жалбоподателя и с оглед разясненията дадени от ВКБООН Правни съображения относно връщането на лица, търсещи международна закрила, от Гърция в Т. във връзка с понятията сигурна трета страна и първа страна на убежище съгласно Сътрудничеството между ЕС и Т. в контекста на мерките за миграционната криза. В случая понятието е приложено след направена индивидуална преценка на случая на И. С. А. М., който два месеца е пребивавал и живял легално в страната и е напуснал по икономически причини, в търсене на по-добър живот. Налице е изискващата се връзка между кандидата и третата страна – Т., въз основа на

която връщането в тази страна ще бъде основателно. В случая не се касае за транзитно преминаване през Т., а е налице „смислена“ връзка между жалбоподателя и Т.. Решението на председателя на ДАБ е взето след проведено лично интервю и задълбочено изследване на личното положение на кандидата в тази трета страна.

В публикувания от Европейската комисия Седми годишен доклад относно Механизма за бежанците в Т. от 22.09.2023г. р посочено, че Т. продължава да полага значителни усилия за приютяването и посрещането на нуждите на повече от четири милиона бежанци и мигранти и потвърждава своя ангажимент за изпълнението на изявлението на ЕС и Т. от март 2016 г. Механизмът се прилага под формата на хуманитарна помощ и помощ за развитие. В рамките на първия транш за съответните направления са разпределени приблизително 1,4 млрд. евро и 1,6 млрд. евро. В рамките на втория транш за хуманитарна помощ са разпределени 1,04 млрд. евро, а за помощ за развитие — 1,9 млрд. евро. В публикувания Специален доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) относно Механизма за бежанците в Т. е посочено, че като цяло ЕСП е установила, че в контекст, изпълнен с предизвикателства, Механизмът за бежанците в Т. предоставя подходяща подкрепа на бежанците и приемащите общности, както и че Комисията е изпълнила отпращените от ЕСП препоръки през 2018 г.

В тази връзка доводът, че по делото не е било доказано, че държавата Т. представлява „трета сигурна държава“ по смисъла на ЗУБ не се споделя от настоящия състав. Административният орган няма задължение да събере всички възможни доказателства по преписката, а да събере достатъчно такива, които да мотивират издаденото волеизявление. От страна на оспорващия не са били представени никакви насрещни доказателства в защита на неговата теза. В този смисъл е и решение № 3508 от 08.04.2021г. по адм. д. № 1331/2021г. на ВАС, решение № 11081 от 14.11.2023г. по адм. д. № 4727/2023г. на ВАС., решение № 887 от 19.02.2024 г. на ВАС по адм. д. № 7755/2023 г. на ВАС, решение № 1420 от 7.02.2024 г. на ВАС по адм. д. № 7359/2023 г. и мн. др.

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход и в Т., като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че Т. е трета сигурна държава, поради което по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

С оглед липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от чл.

81 ГПК, този въпрос съдът не обсъжда.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. С. А. М., ЛНЧ [ЕГН], без гражданство, против Решение № 10772/ 14.10.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.